

Силабус
освітнього компонента ОК 1

Історія та культура України

Назва дисципліни:	Історія та культура України
Рівень вищої освіти:	бакалавр
Галузь знань:	С Соціальні науки, журналістика та інформація
Спеціальність:	С4 Психологія
Спеціалізація:	
Освітньо-професійна (Освітньо-наукова) програма:	Психологія (Практична психологія)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=3078
Рік навчання:	1
Семестр:	2 (весняний)
Обсяг освітнього компоненту	3 кредити (90 годин)
Форма підсумкового контролю	залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра українознавства
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Золотарьов В.С., к.і.н., доцент
Контактний телефон:	098 667 40 03
E-mail:	zolvist@i.ua

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою вивчення навчальної дисципліни є: розуміння студентами вітчизняних історичних і культурних процесів; розгляд історії державотворчих процесів на українських землях; вивчення здобутків української матеріальної та духовної культури від її витоків до сьогодення; утвердження самобутності українського народу, його історії та культури, формування сприйняття історії та культури України складовою світового й європейського історичного процесу та культурної спадщини; становлення студентів як свідомих громадян і патріотів України..

Предмет: Предметом вивчення дисципліни є суспільно-політичні, культурні процеси й явища минулого, що аналізуються у взаємозв'язку із сучасністю.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення з основними методами та джерелами вивчення дисципліни;
- висвітлення нових аспектів історичних процесів в контексті державотворення та формування національної ідентичності;
- отримання уявлень про минуле України та її культуру, про її місце в сучасному світі;
- показ ролі народу і окремих особистостей в розвитку суспільства;
- розвиток навичок дослідницької роботи з джерелами та об'єктивного аналізу історичних фактів;
- отримання навичок аналізу й оцінювання явищ політичного та культурного розвитку українського суспільства в контексті світового та європейського розвитку,
- формування вмінь зіставлення історичних та культурних процесів, застосування набутих знань для прогнозування соціальних процесів,
- виховання свідомих громадян і патріотів України.

Передумови для вивчення освітнього компонента:

Опанування шкільного курсу з історії України та всесвітньої історії. ОК 03 «Українська мова (за професійним спрямуванням)», ОК 01 «Культура мовлення фахівця-філолога».

Компетентності, яких набуває здобувач:

- ЗК 4. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 5. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії й закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу та суспільство й у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК 2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
- СК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

- ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
- ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 4. Обґрунтувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, СЗ, СР)	Кількість годин
		очна
1	ЛК Вступ. Суспільно-політичне значення історії та культури в сучасному світі. Трипілля - давня культура та цивілізація на території України.	2
	СР Роль вивчення історії та культури в сучасному світі.	
2	ЛК Україна княжої доби. Генеза і розквіт середньовічної української держави Руська земля (Київська Русь) та її культури (IX-XII ст.).	2
	СЗ Трипілля - давня культура та цивілізація на території України. Генеза і розквіт середньовічної української держави Руська земля (Київська Русь) та її культури (IX-XII ст.).	2
	СР Релігійні уявлення трипільців. Значення графіті Софії Київської княжої доби для української культури.	3
3	ЛК Україна княжої доби. Еволюція середньовічної української держави і суспільства (XII- XV ст.). Збереження культурних традицій.	2
	СР Нові стилі в образотворчому мистецтві та архітектурі. Історична роль Галицько-Волинського королівства.	
4	ЛК Україна за часи польської доби: суспільство без держави. Західноєвропейські культурні впливи.	2
	СЗ Еволюція середньовічної української держави і суспільства (XII- XV ст.). Культурні тенденції. Україна за часи польської доби: суспільство без держави. Західноєвропейські культурні впливи.	2
	СР Наслідки впровадження кріпацтва для українського народу. Залучення українців до загальноєвропейського розвитку науки й освіти.	3
5	ЛК Козацька доба. Українське козацтво: від стану до держави (др. пол. XVI – XVII ст.).	2
	СР Розвиток архітектури (др. пол. XVI – XVII ст.). Гетьманщина – українська держава козацької доби.	
6	ЛК Козацька доба. Спроба збереження національної державності та імперська централізація (кін. XVII – XVIII ст.). Культура українського бароко.	2
	СЗ Козацька доба. Українське козацтво: від стану до держави (др. пол. XVI – XVII ст.). Спроба збереження національної державності та імперська централізація (кін. XVII – XVIII ст.). Культура українського бароко.	2
	СР Українське козацьке бароко.	3
7	ЛК Особливості соціально-економічної модернізації України у XIX ст.	2
	СР Промислова революція та її наслідки.	

8	ЛК Національне відродження XIX ст.	2
	СЗ Особливості соціально-економічної модернізації України у XIX ст. Національне відродження XIX ст.	2
	СР Нові стилі в архітектурі та мистецтві в Україні XIX ст.	2
9	ЛК Україна за часи визвольних змагань (1917 – 1921 рр.).	2
	СЗ	2
	СР Наслідки I світової війни для України та українського народу. Досягнення та втрати національних владних структур в розвитку культури.	3
10	ЛК Україна в умовах тоталітарної системи радянської імперії (20-30-ті роки XX ст.).	2
	СЗ Україна за часи визвольних змагань (1917 – 1921 рр.). Україна в умовах тоталітарної системи радянської імперії (20-30-ті роки XX ст.).	2
	СР Наслідки голоду 1921-1923 рр. та голодомору 1932-1933 рр.	3
11	ЛК Українізація. Розстріляне відродження.	2
	СР Наслідки українізації у сфері мистецтва. Наслідки "розстріляного відродження" для культури України.	3
12	ЛК Україна в роки II світової війни та післявоєнної відбудови (1939-1953 р.). Культурні тенденції.	2
	СЗ Українізація. Розстріляне відродження. Україна в роки II світової війни та післявоєнної відбудови (1939- 1953 р.).	2
	СР Роль України в II світовій війні. Причина сакралізації 9 травня.	2
13	ЛК Українське суспільство між офіційною ідеологією і національною свідомістю (1953-1990 рр.).	2
	СР Прояви тоталітаризму у післявоєнний період. "Революція на граніті". Її наслідки.	3
14	ЛК Розбудова незалежної України (1991-2013 рр.). Особливості розвитку культури.	2
	СЗ Українське суспільство між офіційною ідеологією і національною свідомістю (1953-1990 рр.). Розбудова незалежної України (1991-2013 рр.). Особливості розвитку культури.	2
	СР Проросійські тенденції в Україні за часи В. Януковича 2010-2013 рр. та їх наслідки.	3
15	ЛК Україна перед викликами сучасності. Трансформація української культури.	2
	СР Національний спротив. Зміни у культурному секторі після початку повномасштабної російсько-української війни 24 лютого 2022 р.	2
16	ЛК Україна в сучасному історичному та культурному геополітичному просторі.	2
	СЗ Україна перед викликами сучасності. Трансформація української культури. Україна в сучасному історичному та культурному геополітичному просторі.	2
	СР Приклади та аналіз кількох антикорупційних заходів в Україні протягом 2023-2024 рр.	3
Разом	ЛК	32
	СЗ	16
	СР	42
Усього		90

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності):

Методи навчання:

MН1– комунікативний метод (здійснення інтерактивної діяльності, навчальна дискусія, пояснення);

MН2 – практичний метод (виконання практичних завдань, написання наукових робіт);

MН3 – аудіо-візуальний метод (зорова невербальна наочність, сприйняття мови на слух: ілюстрації, аудіо, відео).

MН4 – метод спостереження (цілеспрямоване сприйняття мовних та мовленнєвих явищ, їх імітація та практична реалізація);

MН5 – самостійна робота як метод навчання (самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з метою його практичного використання).

Форми та методи оцінювання:

Опитування, перевірка виконання вправ і завдань, написання самостійних робіт, презентації результатів виконаних завдань, поточне тестування, модульне тестування, залік.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100- бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за

результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;

- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;

- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів

- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;

- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів

- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;

- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється (*обрати потрібне*):

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 2;

- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 3.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	Залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	Залік	Оцінка	Критерії
60–66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;

- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Бойко О.Д. Історія України. Навч. посіб. / О.Д. Бойко – Київ: Академія, 2021.
2. Грицак Я. Подолати минуле. Глобальна історія України / Я. Грицак. К.: Портал, 2022. 432 с.
3. Золотарьов В.С., Олешко Н.П. Щодо ролі В.К. Нікітіна в історії становлення та розвитку ЛША ХНАДУ: шлях досягнень. Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»): журнал. Київ, 2024. №6 (24). С. 1169-1180.
4. Золотарьов В.С./ Деякі проблеми втрати можливостей Української Центральної Ради щодо створення незалежної України у 1917-1918 рр. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Слобожанський гуманітарій-2025» (Харків, ДБТУ, 30 квітня 2025 р.). С. 62-66
5. Золотарьов В.С./ Ставлення Харківського комітету Партії народної свободи до Української Центральної Ради. // В.С. Золотарьов. Збірник наукових статей за матеріалами II Всеукраїнської науково-методичної конференції з проблем вищої освіти і науки (15 квітня 2025 року). Харків: ХНАДУ, 2025. С. 35-40.
6. Олешко Н.П. Голодомор. Історичний екскурс / Н.П. Олешко / Автоторожник. Газета колективу Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти. 21 грудня 2021 р., вівторок. № 11-12 (1694-1695). С. 18.
7. Олешко Н.П. Прояви геноциду українського народу на тимчасово окупованих рашистами територіях України (2022-2023 рр.). Scientific Collection «InterConf+», 34(159): with the Proceedings of the 4th International Scientific and Practical Conference «Concepts for the Development of Society's Scientific Potential» (June 19-20, 2023; Prague, Czech Republic) by the SPC «InterConf». Author-publishers miscellaneous, 2023. С. 176-185.
8. Олешко Н.П. Український рух опору на Харківщині у повномасштабній російсько-українській війні 2022 року // Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія

«Право», Серія Економіка», Серія Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»): журнал. 2023. № 6(12) 2023. С. 643-659.

9. Олешко Н.П., Тюніна А.О. Волонтерська діяльність як прояв спротиву українського народу у російсько-українській війні 2022 року. Scientific Collection «InterConf+», 28(137): with the Proceedings of the 7th International Scientific and Practical Conference «Theory and Practice of Science: Key Aspects» (December 19-20, 2022; Rome, Italy) by the SPC «InterConf». Dana, 2022. С. 231-236.

10. Олешко Н.П., Фрадкіна Н.В. Волонтерська діяльність мешканців м. Харкова та Харківської області під час повномасштабної російсько-української війни. «Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»): журнал. Київ, 2024. № 7(25) 2024. С. 1084-1094.

11. Щур Ю.І. Історія української культури : традиції та модерн : навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра всіх спеціальностей. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2021. 135 с.

Додаткові джерела:

1. Дистанційний курс:

<https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=6738>

2. <http://litopys.org.ua/> (джерела Історії України IX - XVIII).

3. <http://academyssu.com.ua/library/monografiyi-akademiya-socialnyh-nauk-ukrayiny/pidruchnyk-istoriya-ukrayiny-dlya-studentiv>

4.

https://www.youtube.com/watch?v=IURJpXU7Gyk&ab_channel=%D0%9F%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%97%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D1%8F%D0%BA (Трипільська цивілізація)

5. <http://www.hroniky.com/news/view/9376-ia-k-zatverdzhuvaly-ukrainski-symvoly-u-1918-i-chomu-tse-vazhlyvo> (національна символіка).

6. http://shron1.chtyvo.org.ua/Smolii_Valerii/Istoriia_ukrainskoho_kozatstva_Narysy_u_dvokh_tomakh_Tom_1.pdf (історія українського козацтва).

7. <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2023/11/01.-Derzhavna-antykoryuptsiyna-programa.pdf> (постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки»).

Інтернет ресурси

3.1. Матеріали у файловому архіві кафедри українознавства ХНАДУ

3.2. <http://library.kpi.kharkov.ua/NEW/BoykolstUkr.pdf>

3.3. <http://litopys.org.ua/> (джерела Історії України IX - XVIII)

3.4. <http://academyssu.com.ua/library/monografiyi-akademiya-socialnyh-nauk-ukrayiny/pidruchnyk-istoriya-ukrayiny-dlya-studentiv>

3.5. <https://www.radiosvoboda.org/a/28807991.html> (Трипільська цивілізація)

3.6. <http://www.hroniky.com/news/view/9376-ia-k-zatverdzhuvaly-ukrainski-symvoly-u-1918-i-chomu-tse-vazhlyvo> (національна символіка)

3.7. http://shron1.chtyvo.org.ua/Smolii_Valerii/Istoriia_ukrainskoho_kozatstva_Narysy_u_dvokh_tomakh_Tom_1.pdf (історія українського козацтва)

Розробник силабусу
навчальної дисципліни:

Віктор ЗОЛОТАРЬОВ

Гарант освітньо-
професійної
програми

Володимир БОНДАРЕНКО

Завідувач кафедри
українознавства

Неля НІКУЛІНА